

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

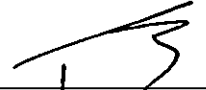
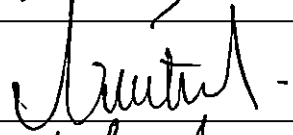
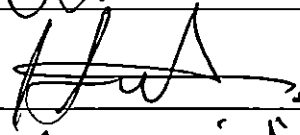
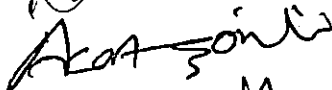
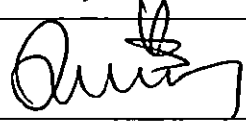
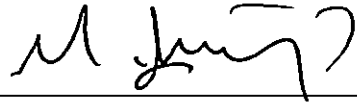
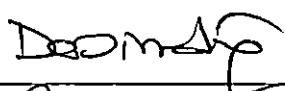
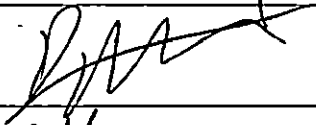
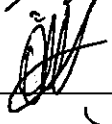
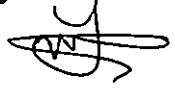
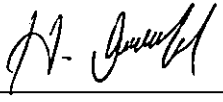
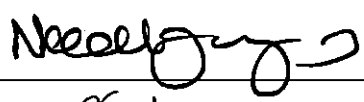
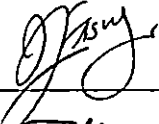
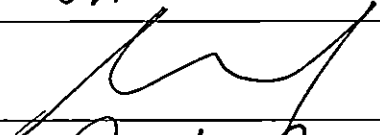
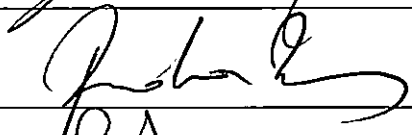
GEREKÇE

Türkiye hapishanelerinde on bini aşkın kadın tutuklu/hükümlü bulunmaktadır. Özellikle Covid-19 salgın döneminin başlangıcı itibarıyla; İnsan Hakları Derneği'nin Kadın Cezaevleri Hak İhlalleri Raporu'nda da belirtildiği üzere hak ihlalleri artmıştır. Raporda bildirilen hak ihlallerinden bazıları; *"hapishane koşullarında bulunan ve yaşanan alanda banyo ve tuvaleti de görmeye müsait kamera sistemlerinin bulunduğu, kadın tutuklu ve hükümlülere çıplak arama uygulandığı, tutuklu/hükümlü kadınlara çift kelepçe uygulandığı, hastaneye götürüldükleri esnada sosyal mesafe kuralına riayet edilmediği, pandemi gerekçe gösterilerek birçok sosyal aktivitelerinin kısıtlandığı"* tespitleridir.

2000 yılı sonrası kadın tutuklu/hükümlülerin sayısında görülen %56,3 artış hapishanelerde anneleri yanında büyüyen 0-6 yaş aralığı çocukların sayısına da yansımıştır. Hak İniyatifi'nin raporuna göre 2019 yılı Kasım ayı itibarıyla 780 çocuk anneleri ile birlikte hapishanelerde kalmaktadır. Hapishanede çocuğu ile birlikte kalan annelerin ve çocukların yaşadığı bazı hak ihlalleri; *"mahpuslu annelerin çocuk esirgeme kurumunda bulunan çocukları ile telefonla dahi görüşmelerine imkan sağlanmaması, çocukların kreşe gönderilmemesi, çocukların oyun odasına bazen hiç bazen ise 1 saatliğine gönderilmesine imkan sağlanması, çocukların beslenmesi için gerekli gıda ve malzemelerin temin edilmemesi, hapishanelere kesinlikle oyuncak alınmaması, 0-1 yaş aralığındaki çocukların gelişimleri için gerekli malzemelerin temin edilmemesi"* olarak sıralanabilir.

Hapishanelerdeki katı ve cezalandırıcı ortam, çocukların psikososyolojik gelişimlerini olumsuz etkilemekte, beslenme, sağlık, oyun, eğitim, sosyal gelişim ve iletişim hususlarında çocuğun üstün yararını gözetken koşullar oluşturulmamaktadır. Hapishane koşullarında; okul çağındaki çocuğun eğitim ihtiyaçlarının nasıl yürütüldüğü, çocuğun diğer çocuklar ile iletişiminin nasıl sağlandığı, sosyal gelişiminin nasıl desteklendiği, dış ortama nasıl hazırlandığı, diğer aile bireyleri ile ne sıklıkla ve hangi koşullarda iletişim kurduğu, gebe kadınlara doğum öncesi gerekli sağlık hizmetleri, beslenme ek gıda destekleri ve gerekli kıyafet ve malzemelerin sağlanıp sağlanmadığı, çocukların teknolojik cihazlara erişiminin olup olmadığı, çocukların gelişimine uygun beslenme ihtiyaçlarının nasıl ve kimler tarafından karşılandığı, emziren anneler için gerekli ek gıdaların temin edilip edilmediği, kurum içerisinde çocuk doktoru ve hemşiresinin bulunup bulunmadığı ve eğitim olanaklarının durumu konularında detaylı araştırma yapılması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan tüm hususlar ışığında; Türkiye hapishanelerinde kalan tutuklu/hükümlü kadınların ve anneleri ile birlikte hapishanelerde kalan çocukların yaşadığı hak ihlallerinin tespiti, mevcut sistemin; hak ihlallerini önleyecek, çocuğun eğitim, sağlık, beslenme, oyun ve sosyal gelişim ihtiyaçlarını layıkıyla karşılayacak şekilde düzenlenmesi ve denetime müsait bir şekilde yenilenmesi amacı ile *"çocuğun üstün yararı"* ilkesi de gözetilerek gerekli araştırmaların ve düzenlemelerin yapılması elzemdir.

1	FATMA KURTULAN	MERSİN	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
4	SIDIK TAŞ	SİİRT	
5	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
6	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
7	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
8	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
9	MURAT SARISAÇ	VAN	
10	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
11	DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR	AĞRI	
12	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
13	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
14	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
15	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
16	OYA ERSOY	İSTANBUL	
17	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
18	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
19	RIDVAN TURAN	MERSİN	
20	SAİT DEDE	HAKKARİ	